

ДІЯЛЬНІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

І. В. Андрусенко, науковий співробітник відділу початкової освіти

У презентації представлені методичні орієнтири щодо реалізації діяльнісно орієнтованого підходу інтегрованого курсу «Я досліджую світ» за типовою освітньою програмою під науковим керівництвом О.Я. Савченко.

Визначено позиції діяльнісного підходу, які є основою формування ключових і предметних компетентностей у межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Розкрито альтернативи діяльнісного підходу, у протигагу трансляції та пасивного засвоєння знань. Діяльнісно орієнтований підхід у початковій школі вимагає спеціальної методичної роботи в організації діяльності учнів, що дозволяє досягнути освітніх цілей, навчитися самоаналізу, та способів оцінки результатів власної діяльності учня.

Залучення учнів початкових класів до активної діяльності стає ефективним способом розвитку їхніх пізнавальних здібностей, творчого трансформації навколишнього світу. У цьому виді діяльності діти пізнають предмети і явища, що стають базою для формування життєвих компетентностей та розвитку особистості.

Природнича освітня галузь – 2 год;
здоров'язбережувальна+соціальна-0,5год;
громадянська+історична - 0,5 год.

Технологічна освітня галузь -1 год;
Інформатична -1 год;

МІЖПРЕДМЕТНА І ВНУТРІШНЬОПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ

Реалізація природничої освітньої галузі

ВІВІВТИ ТА ВОГО ВЛАСТИВОСТІ

Що таке вивіт? Які властивості вивіту? Як вивіт впливає на навколишнє середовище? Як вивіт впливає на життя людини? Як вивіт впливає на життя тварин? Як вивіт впливає на життя рослин? Як вивіт впливає на життя мікроорганізмів? Як вивіт впливає на життя людини? Як вивіт впливає на життя тварин? Як вивіт впливає на життя рослин? Як вивіт впливає на життя мікроорганізмів?

Домашнє завдання

1. Прочитай текст і знайди відповіді на запитання.
2. Завдання на роздуми.
3. Завдання на творчість.
4. Завдання на дослідження.
5. Завдання на застосування.

Відповідь на запитання

1. Вивіт – це процес, за допомогою якого вода випаровується з поверхні річок, озер, морів, океанів, ґрунту, рослин, тварин, людини.
2. Вивіт впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.
3. Вивіт впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.
4. Вивіт впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.
5. Вивіт впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.

Здоров'язбережувальна освітня галузь

ВІВІВТИ ТА ВОГО ВЛАСТИВОСТІ

Що таке здоров'язбережувальна освітня галузь? Як вона впливає на життя людини? Як вона впливає на життя тварин? Як вона впливає на життя рослин? Як вона впливає на життя мікроорганізмів? Як вона впливає на життя людини? Як вона впливає на життя тварин? Як вона впливає на життя рослин? Як вона впливає на життя мікроорганізмів?

Домашнє завдання

1. Прочитай текст і знайди відповіді на запитання.
2. Завдання на роздуми.
3. Завдання на творчість.
4. Завдання на дослідження.
5. Завдання на застосування.

Відповідь на запитання

1. Здоров'язбережувальна освітня галузь – це освітня галузь, яка спрямована на формування у дітей знань, умінь, навичок, які дозволяють їм вести здоровий спосіб життя.
2. Здоров'язбережувальна освітня галузь впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.
3. Здоров'язбережувальна освітня галузь впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.
4. Здоров'язбережувальна освітня галузь впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.
5. Здоров'язбережувальна освітня галузь впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.

Соціальна та громадянська галузь

ВІВІВТИ ТА ВОГО ВЛАСТИВОСТІ

Що таке соціальна та громадянська освітня галузь? Як вона впливає на життя людини? Як вона впливає на життя тварин? Як вона впливає на життя рослин? Як вона впливає на життя мікроорганізмів? Як вона впливає на життя людини? Як вона впливає на життя тварин? Як вона впливає на життя рослин? Як вона впливає на життя мікроорганізмів?

Домашнє завдання

1. Прочитай текст і знайди відповіді на запитання.
2. Завдання на роздуми.
3. Завдання на творчість.
4. Завдання на дослідження.
5. Завдання на застосування.

Відповідь на запитання

1. Соціальна та громадянська освітня галузь – це освітня галузь, яка спрямована на формування у дітей знань, умінь, навичок, які дозволяють їм жити в суспільстві.
2. Соціальна та громадянська освітня галузь впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.
3. Соціальна та громадянська освітня галузь впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.
4. Соціальна та громадянська освітня галузь впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.
5. Соціальна та громадянська освітня галузь впливає на життя людини, тварин, рослин, мікроорганізмів.

Критичне мислення та
творчість

Екологічний
складник

МІЖПРЕДМЕТНА І ВНУТРІШНЬОПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ

ДІЇ, ЯКІ ВИКОНУЮТЬ З ІНФОРМАЦІЄЮ

Ти вже знаєш, що таке інформація, яке значення вона має в нашому житті та якою буває. Сьогодні ти дізнаєшся про те, які дії можна виконувати з інформацією.

Розв'язуй життєву задачу

Василько й Ігор навчаються в другому класі. Їм привадила Карпенко та Заїченка. Яке привадило має кожний із хлопчиків, якщо Василько відправив за Заїченкою?

Чи можна прочитати в тексті, яке привадило у Василька? Як ти отримав (отримала) інформацію про привадило Василька?

Для того щоб розв'язати задачу, потрібно розвинути й умову — **сприйняти** інформацію. Міркуючи, ти встановила (встановив), що Василько має привадило Карпенко. Отже, ти **обробила (обробив)** інформацію. Якщо ж записати розв'язання задачі й показати відомо батькам, то ти **збережеш і передаєш** інформацію.

З поданих слів вибери ті, які вказують на можливі дії з інформацією: обробити, згадати, зберігати, передати, бігти, сприймати, спалити, бити, використувати, плакати.

Для виконання дій з інформацією людям допомагають різноманітні прилади.

Розглянь фото. Назви, які прилади та як саме використувать люди для виконання дій з інформацією.

1. Надуй та зав'яжи кульку.
2. Закріпи скотчем трубки до паперової осілки, а потім до кульки, як показано на фото 1, 2.
3. Закріпи мотузки, зав'язавши вузлики і намотай її на паперову осілку (фото 3, 4).

Дізнайся в дорослих чи в довідковій літературі, що допомагає повітряні кулі підніматися вгору, пересуватися в повітрі та безпечно опуститися на землю.

ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД – ОСНОВА НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Прояви активності учня, що виражаються в доцільній зміні навколишнього світу на доступному рівні, відповідно віковим особливостям.

Прочитай вірш

— Тут! Тут! Тут! — Дошки завжди налив величезні колоди: й мотушався в них, загладивши злом. Йому подобалося, коли дарила з гіттери до нього свої голуби. І гумено, коли краплин садани на землю, як й поротворювалися на Дошки, до

Дошки

васі: — Чому ж я живу на залізничній магістралі, коли в мене немає нічого, крім Дошки. — Спусти мене ближче до пристанції вагона. І Дошки гули: на та сільця, а й мотушався? вперіод. Від несподіваних загудотів склянок, хлюпуга сріблястих нитками до вали — здивовано вигукнула Дошки, отримав, витративши всі свої блисківки. О, вона усміхнулася та відповіла: бреш! з тобою приходить висока, змалювала дошки. Її підсміяв величезний Дошки погрудка: — Так, треба бути й мало зливого. Усі на світ повинні сидіти, а на хмаринці й пошарудувати туди, де він

За Олександром Вересменом
Сидить Дошечку?
Мамочку?
Випити Дошечку?

Ранкове коло — створення позитивної атмосфери у колективі

Вода для речень з розминкою.

Розкажи, чи не важко почути воду в різноманітній ситуації? На жаль, люди не завжди використовують воду економно. За одну хвилину з крану витікає 4 літри води. Ось ж, уявляй, щоб по-чистити зуби та вмитися, тобі потрібно 5 хвилин.

Обчисли, скільки води ти витратиш уранці. Уранці ти вмиваєшся? Дошки рече: й розкажи, чи багато води витратиш коли речиси в експерименті чи вранці? За скільки?

Бережи воду, піклуйся про майбутнє.

Від чистої питної води залежить здоров'я людей, безпека нашої країни. Умемо обходитися, приймемо душ, заваримо чай, поїмо та пити — будемо справу для майбутніх поколінь. Використовуючи воду, людина забудує її. Наказуємо розповідати, що кількість чистої води на планеті Земля постійно зменшується. Крім того, частіше води забруднюється так, що її вже не можна вживати. Найбільше забруднюють воду мавпи засоби для парової, миття посуду, особистої гігієни. Тому воду потрібно очищувати. Це робить за допомогою фільтрування.

ВОДА ТА ЇЇ ВЛАСТИВОСТІ

Вода — найважливіша на планеті речовина. Але не всю воду можна споживати. На Землі майже вся вода солонка. Лише невелика частка прісної води придатна до вживання. Без води не можуть існувати люди, рослини та тварини. Життя є лише там, де є вода. Уранку вода стає кригою, снігом, кристаликами льоду: інколи — на трави, гілках дерев і кущів. У місцях, де немає води, люди копають колоди, будують канали, штучні моря та водосховища, щоб забезпечити себе водою.

Дослід 1

1. У склянку з чистою водою опусти ложку. Чи добре ти її бачиш?
2. Подивися, чи має вода колір.
3. Виснон смак і запах води в склянці.

Відповідь на питання: «Вода немає кольору, ні смаку, ні запаху».

Чи не важко почути воду? Розкажи, чи багато води витратиш коли речиси в експерименті чи вранці? За скільки?

Вода текуча, не має форми, прозора, без кольору, без запаху.

Дослід 3. Відфільтруй воду від домішок.

1. У склянку з водою налив пісок або ґрунт, камінці або стружку з дерева на вибір. Змішай їх з водою.
2. Вилій підготовлений розчин у ліжку з фільтром (візьми фільтрувальний папір чи поклади марлю в кілька шарів).
3. Порівняй прозорість води до початку досліду і після його проведення.

Зроби висновок, яке значення має фільтрування води для повторного використання у домашньому господарстві.

Фільтровану воду таким способом вживати не можна!

Вода у природі зустрічається у трьох станах: рідкому — воді; твердому — сніг і лід, газоподібному — парі.

Розглянь малюнок. Розкажи, де зустрічається вода.

Вода може бути рідкою, твердою та газоподібною.

Вода у різних станах перебуває високо в хмарах, у річках, морях та океанах, і звичайно, під землею. Вона необхідна усім живим організмам, що є на Землі — рослинам, тваринам і людям.

Де немає води — там немає життя.

Кожен із нас повинен зробити добру справу для збереження та відновлення води на планеті, зберегти чисту питну воду для людей наступних поколінь. Робити це зовсім не складно. Вчасно закрити кран, коли чистиш зуби або приймаєш душ, коли миваш посуд — й тим самим зберегти десяток літрів чистої води. Викинути порожню пляшку в спеціальний сміттєвий контейнер, а не під ноги чи на сміттєзвалище, щоб вона не потрапила до річки. Розчистити джерельця, яке замулилося і може пересохнути спекотним літом. Не соромся, роби добрі справи щодня!

Де в природі можна побачити воду? Що відбується у природі, якщо вода зникне?

Данайся, скільки часу людина може прожити без води.

Розглянь малюнок. Прочитай назви найбільших річок України.

Вода — це життя. Чиста вода — це основа здоров'я.

Дослідження. Користуючись глобусом і настільною лампою, ти можеш з'ясувати, як Земля освітлюється Сонцем у різні пори року.

1. Розглянь малюнок.

2. На столі умовно намалюй коло, що зобразить земну орбіту.
3. У центрі кола постав настільну лампу. Вона замінить джерело світла й тепла — Сонце.
4. Глобус постав так, щоб його вісь була нахилена у бік лампи. У такому положенні глобуса лампа добре освітлюватиме його поверхню. В освітленій частині глобус знаходиться в положенні літа. В затемненій — триватиме зима.
4. Пересунь глобус, не змінюючи початкового положення: осінь — весна, зима — літо, весна — осінь. Зверни увагу на верхню та нижню частини глобуса, як вони освітлюються.

Якщо увести на місце лампи Сонце, а на місце глобуса Землю, стане зрозуміло, що в освітленій частині планета одержує тепла більше, а з протилежного боку — менше.

За який час Земля здійснює повний оберт навколо власної осі? Завдяки чому земля поверхню отримує різну кількість сонячних променів? За який період відбувається проходження нашої планети по орбіті? Що відбувається на планеті Земля, якщо вона перестане обертатися?

Водночас зі зміною пори року змінюється й тривалість дня та ночі.

КАЛЕНДАР

Вітадай загалом
Дванадцять братів
По-різному називаються
І різними справами займаються.

Щоб знати, який сьогодні день, місяць, рік, потрібен календар. Рік складається з 12 місяців, що йдуть один за одним. У кожному місяці 30 або 31 день. Та є й один найкоротший місяць — лютий, у якому лише 28 днів (або 29). Усього в році 365 (або 366) днів. Місяці складаються з тижнів. У тижні 7 днів: понеділок, вівторок, серeda, четвер, п'ятниця, субота, неділя.

Прочитай вірш, добираючи назви днів тижня.

Хто молодець

Вранці ми із добрим ділом день вітали...
Ніченька минула скоро — трудовий іде...
За ним спритна, молода поспішає...
А четвертий день тепер називається...
Діло добре ладиться, як настала...
Вдома скрізь кипить робота, як почнеться день...
А субота — хлібом-сіллю привела сестру...
Ось і тижневий кінець, хто трудився — молодець!

Степан Жуванко

Впиши календар назви днів тижня.
Назви одним словом сім днів.
Скільки днів має тиждень?

Роздівай календар. Встанови, який місяць зображений на календарі. Як дні позначені на календарі? Як позначено тижні? Скільки днів у листопаді?

Дні тижня		Назва місяця				
Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота	Неділя
				1		
4	5		7	8		
	12	13	14	15		
18	19	20	21			
25		27	28	29		
Робочі дні				Вихідні та свята		

Який місяць передував листопаду?
У який день розпочався місяць?
Встанови, яка сьогодні дата.
Відтвори пропущені числа.

Послухай казку

Казка про день народження

Ліза ніколи не вітала з днем народження своїх однокласників. Але завжди раділа цукеркам і печиву, якими пригощали. При цьому, доїдаючи цукерку, Ліза примовляла:

— А мое свято буде краще! У мене буде більше цукерок і буде навіть торт. І святкувати мій день народження ми будемо не тільки в школі після уроків, а й орендуюмо великий розважальний центр.

За місяць до свого свята Ліза вже обрала найкрасивіше плаття і корону. Вона склала список гостей, розіслала запрошення всім однокласникам, подругам із дитячого садка та дітям з двору. Данечка склала смачне меню, батьки замовили клоуна і шоу-програму.

Нарешті настав довгоочікуваний день! Ліза з батьками чекала гостей, але ніхто не приходив. Проте приходили повідомлен-

КАЛЕНДАР

З чим ти будеш працювати?

1. Склади аркуш картону для основи календаря навпіл по довжині. З кожного боку зроби згини на ширину трьох пальців (фото 1–2).

2. Край одного із згинів змісти клеем і приклей на другий. Отримай основу для календаря (фото 3).

ПРОЕКТ. «ОСІНЬ ЗИМУ ЗУСТРНАЄ»

Підготуйтеся на групі для спільної роботи. Оберіть одну з тем і виконайте завдання. Проявіть творчість у роботі. Співробітніть на тему «Осінь».

Команда «Промітки»
Тема «Осінь сонячно струє у лісок»

- З'ясуйте, яку роль відіграє Сонце в нашому житті?
- Поясніть, як Земля рухається навколо Сонця впродовж десятидяти місяців.
- Від чого залежить на нашій планеті день і ніч?
- Як люди орієнтуються у порах року?
- Чим особлива осінь?
- Дайте поради однокласникам, як треба одягатися восени, щоб не захворіти.

Команда «Записки»
Тема «Краща оцінка пори»

- Навіщо людям потрібна природа?
- На якій групі люди поділяють природу?
- Якою природою буває восени?
- Що люди отримують від природи для своїх потреб?
- Підготуйте вірші про її особливості і красу, прочитайте та загадайте про осінь вівчарі.

Команда «Краткізки»
Тема «Осінь сонячно струє у лісок»

- До якої природи належить вода?
- Поясніть, навіщо людям потрібна вода?
- З'ясуйте, де зустрічається вода в природі?
- Встановіть, коли вода буває рідкою, твердою, парою?
- Переконайте однокласників, що буває небезпечною?
- Як вода приносить в дім?
- Заключте однокласників заохочувати воду.

Команда «Мандрівники»
Тема «Свій улюблений край завжди оберігаю»

- З'ясуйте, що таке батьківська країна?
- Чим відрізняється Батьківщина від Батьківщини?
- Чим неповторний ваш край?
- Найкращі людства вночі розповідати у вашому краї, вдома, у школі?
- Доведіть однокласникам, чому вони повинні гідитися своїм краєм?

Проект «Допомогти природі може кожний»

Назва мого команди _____

Моя тема _____

Мій план виконання проекту

Моя обрана завдання:

Шукаю інформацію про:

Готую матеріали

Вибравши матеріали, картини для презентації свого проекту

Моя доповідь

Оціню свою участь у проекті _____

ОЦІНЮЮ СВОЮ УЧАСТЬ У ПРОЕКТІ

Робота співпраці в індивідуальному форматі

😊 відчув/відчула

😐 усвідомив/усвідомила

☹️ мені допомогли

Робота в групі

- Моя команда була ...
- Моя команда ...
- Я навчався/навчалася ...

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

СТОРІНКА МОЇХ ДОСВІДЕНЬ

В якій книжці я читав?

Осінь, осінь, листопад,
Жовті листочки стають сад,
За квіти в краї дівочій,
Відпочиваю вже година.

Листопад
Жовті листочки стають сад,
Відпочиваю вже година,
Жовті листочки стають сад.

Важко мені природу відпочивати у парку,
Розкажи, що ти знаєш про осінь в саду,
Навіщо мені сад і парковий подорож?

ГРУДЕНЬ ВЕРЕСЕНЬ ВЕРЕЗЕНЬ

ЖОВТЕНЬ Листопад

Розкажи, чому сад, який ти любиш, так важливий для тебе?

Що ти знаєш про сад, який ти любиш?

Чи ти рідко використовуєш?

Сонячні години
Сонце для всіх
Піднімає світло.

Застає сонце і в нашій школі
Тепло днів

Розкажи, навіщо сад, ти можеш про це сказати?

Своє здоров'я гроші здоров'я планети ...

Важко мені природу відпочивати у парку,
Розкажи, що ти знаєш про сад, який ти любиш?

Забудь про воду, в березі

Своє здоров'я гроші здоров'я планети ...

Важко мені природу відпочивати у парку,
Розкажи, що ти знаєш про сад, який ти любиш?

ЩО В ЗНАЮ ТА ВМЮ

- У який місяць на дереві з'являються жовті листочки?
 травень вересень
- Восени на дереві розпукаються бруньки?
 так ні
- Поясніть, чому в цей час важливо уміти читати?

- Що ти знаєш про природу в парку? Розкажи, чому сад, який ти любиш, так важливий для тебе?
 пограти з яблуком
 прийти до школи, щоб поговорити про нього
 не читати
- Уточню відповідь. Згадай місяць:
 липень 12 місяць
 місяць 7 днів
 рік 30 днів
 тижень 24 год.

Моя батьківщина _____

Столиця мого краю — місто _____

Моя рідна мова (мова) _____

Моя школа знаходиться в _____

1. Пригадай, та знайди місце і дату, коли святують Новий рік, Різдво Христове, День Святого Миколая.
Заплануй собі зручний час, щоб написати листа Святому Миколаю.
Щороку 19 грудня святой Миколай приносить подарунки дітям і вчителю. Напиши, що ти бажавши отримати у подарунок, і не забудь вказати в листі своє ім'я та адресу, щоб Миколай знав, куди принести подаруночки.
Скористайся спеціальним бланком, який знайдеш у зошиті. Готовий лист поклади на підвіконня — його вночі заберуть помічники святого Миколая.
Звичай дарувати подарунки існують у всьому світі, їх дарують на дні народження, Різдво, Новий рік. В Україні прийнято відзначати особисті й сімейні свята.

2. Подкажся, як відзначають родинні свята люди інших країн.

Діти світу вітають вас з Новим роком і Різдвом Христовим!

Подарунок виготовлений своїми руками завжди принесе радість найближчій людині.

Подарунок виготовлений своїми руками завжди принесе радість найближчій людині.

3. Напиши привітання з Новим роком своїй родині.
Зроби новорічну листівку для емоційного привітання.

Поміни об'єкти, дає і повітря.

Випиши чарівний віршичок у свій подаруночок, як показано на картинці. Виготови його в ді. Дроби висікати.

Роздивися календар. Як ти знаєш, який місяць зображений на календарі. Як ти знаєш час? Як ти знаєш день? Склади сім'ю з календарем!

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота	Неділя
4	5		7	8		
11	12	13	14	15		
18	19	20	21			
25	27	28	29			

Роботи дня: Вихідні та свята

2019

14

ЖОВТ

СР

Число Місяць День

Звідки хліб прийшов ?

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Електронна бібліотека Інституту педагогіки НАПН
України: <http://lib.iitta.gov.ua> – Пошук за прізвищем

Групи в соціальних мережах

Ірина Андрусенко +38 (067)647 37 72
E-mail: Irina0668@bigmir.net

Програма інтегрованого курсу “Я досліджую світ”.
Календарне планування курсу “Я досліджую світ”;
Методичні рекомендації для вчителів початкових
класів.